

MSI

Indeks održivosti medija Srbija 2013

Goran Cetinić

Da bi efikasno pratio razvoj nezavisnog/profesionalnog novinarstva u tranzicijskim zemljama, IREX je razvio metod MSI – Media Sustainability Index – Indeks održivosti medija, kojim se od 2001 po istoj metodologiji snima popravljjanje/pogoršanje medijskih realnosti u 80 zemalja/teritorija u svetu

Metodologija: Ocenjivanje ciljeva

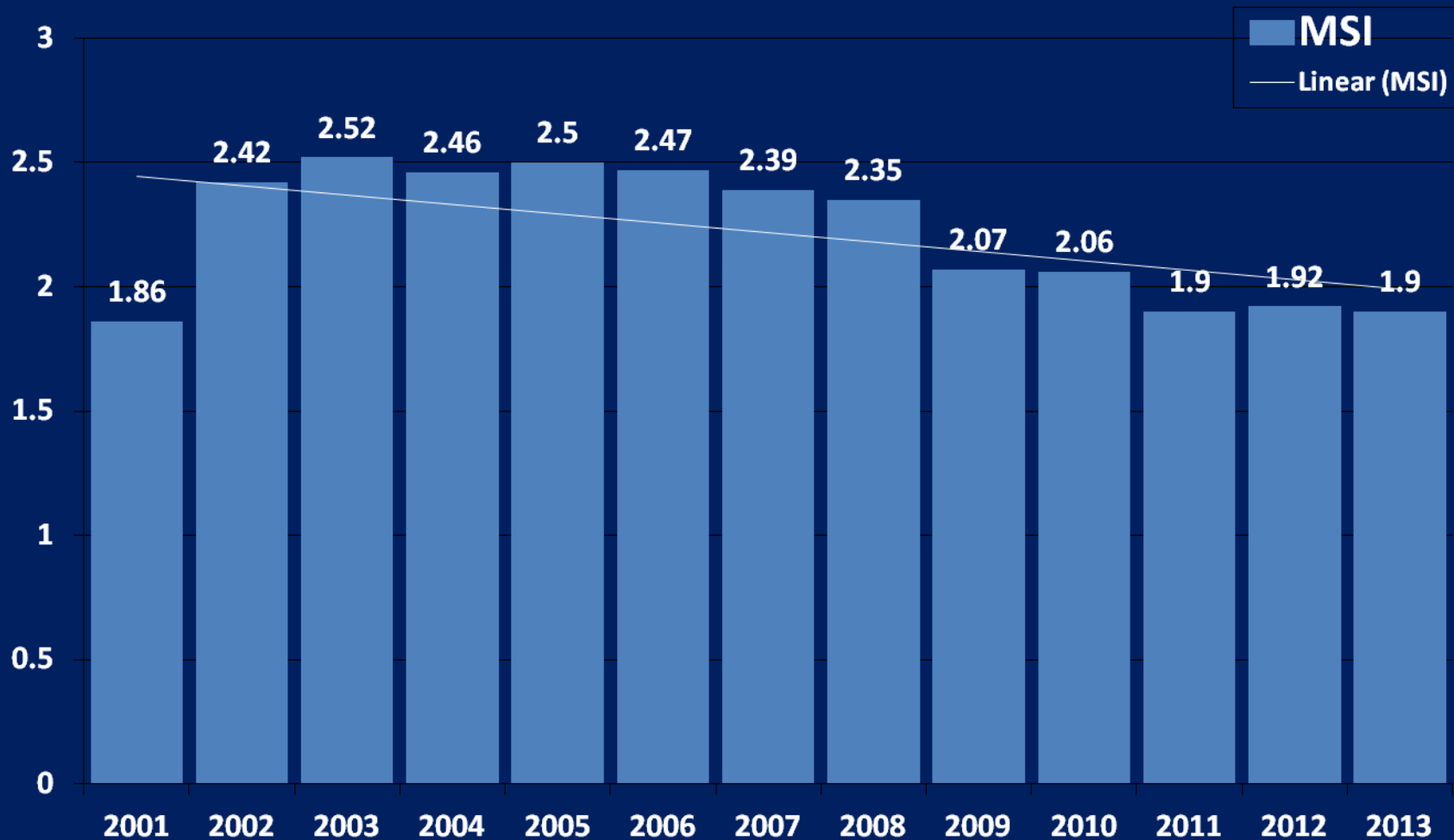
- **SLOBODA GOVORA**
 - **PROFESIONALNI STANDARDI**
 - **TRANSPARENTNOST IZVORA**
 - **EKONOMSKA SAMODOVOLJNOST**
 - **PROFESIONALIZAM**
- Ocenjivanje: panel eksperata ocenjuje posebno svaki od ovih 5 ciljeva.
 - Do ocene pojedinog cilja dolazi se ocenjivanjem 9-11 indikatora koji detaljno definišu i analiziraju cilj i pomažu ekspertima da ga realno ocene

Vrednost indikatora

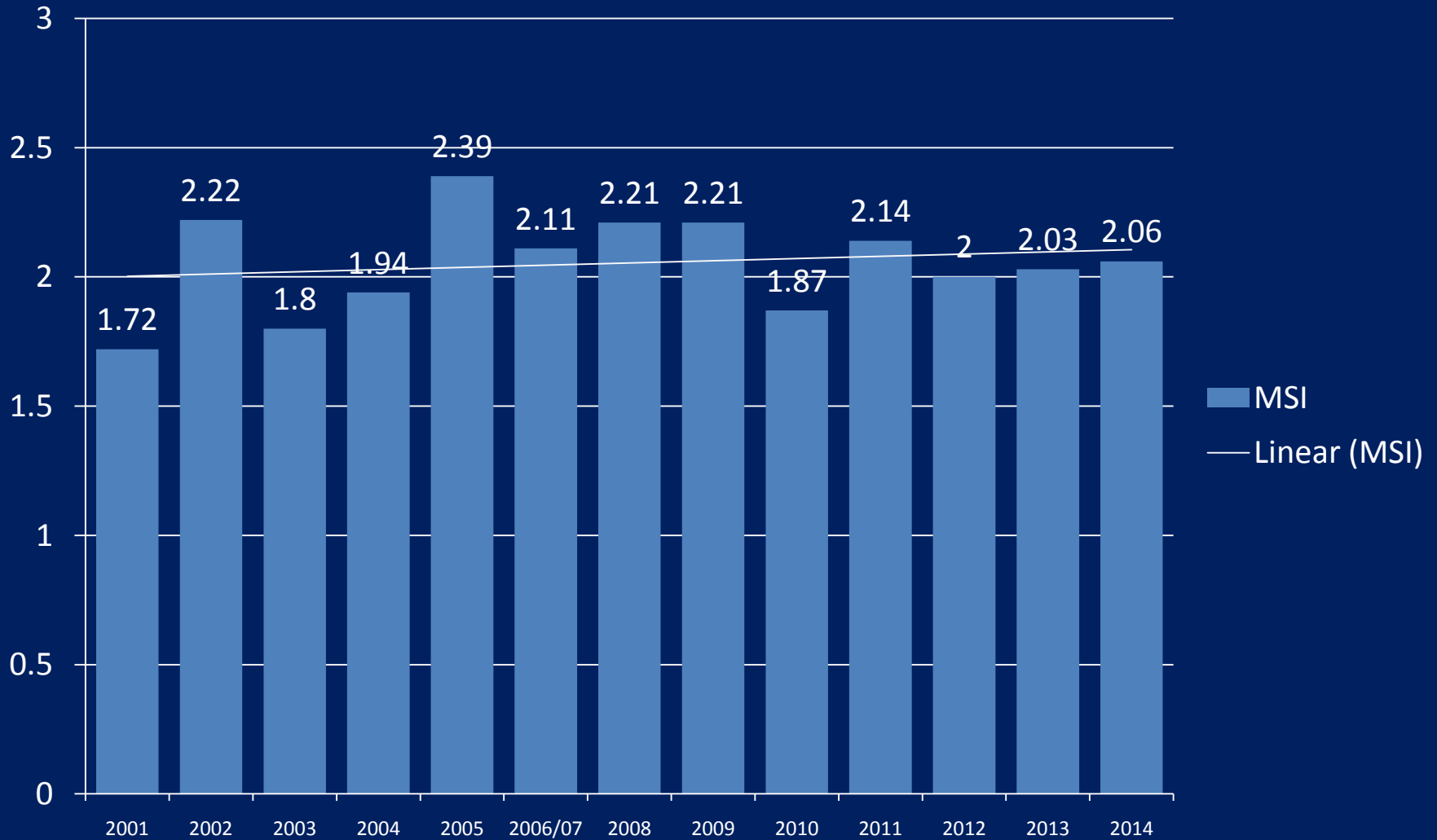
Svaki od indikatora članovi panela samostalno ocenjuju sa pravom da posle diskusije o svakom indikatoru promene ocenu. Prosek ocena svih indikatora daje ocenu jednog cilja. Ocene su od 0 do 4 pri čemu...

- 4 – znači da su mediji održivi i slobodni,
- 3 – većina indikatora se primenjuje duži period i mediji u zemlji se približavaju održivosti, a promena vlasti ne utiče na medije
- 2 – u zemlji se primenjuju neki indikatori, a promene vlasti još uvek utiču na stanje medija
- 1 – zemlja minimalno primenjuje indikatore, a država i profesionalci ne podržavaju niti se efikasno zalažu za nezavisnost medija
- 0 –država i društvene grupe aktivno deluju protiv promena

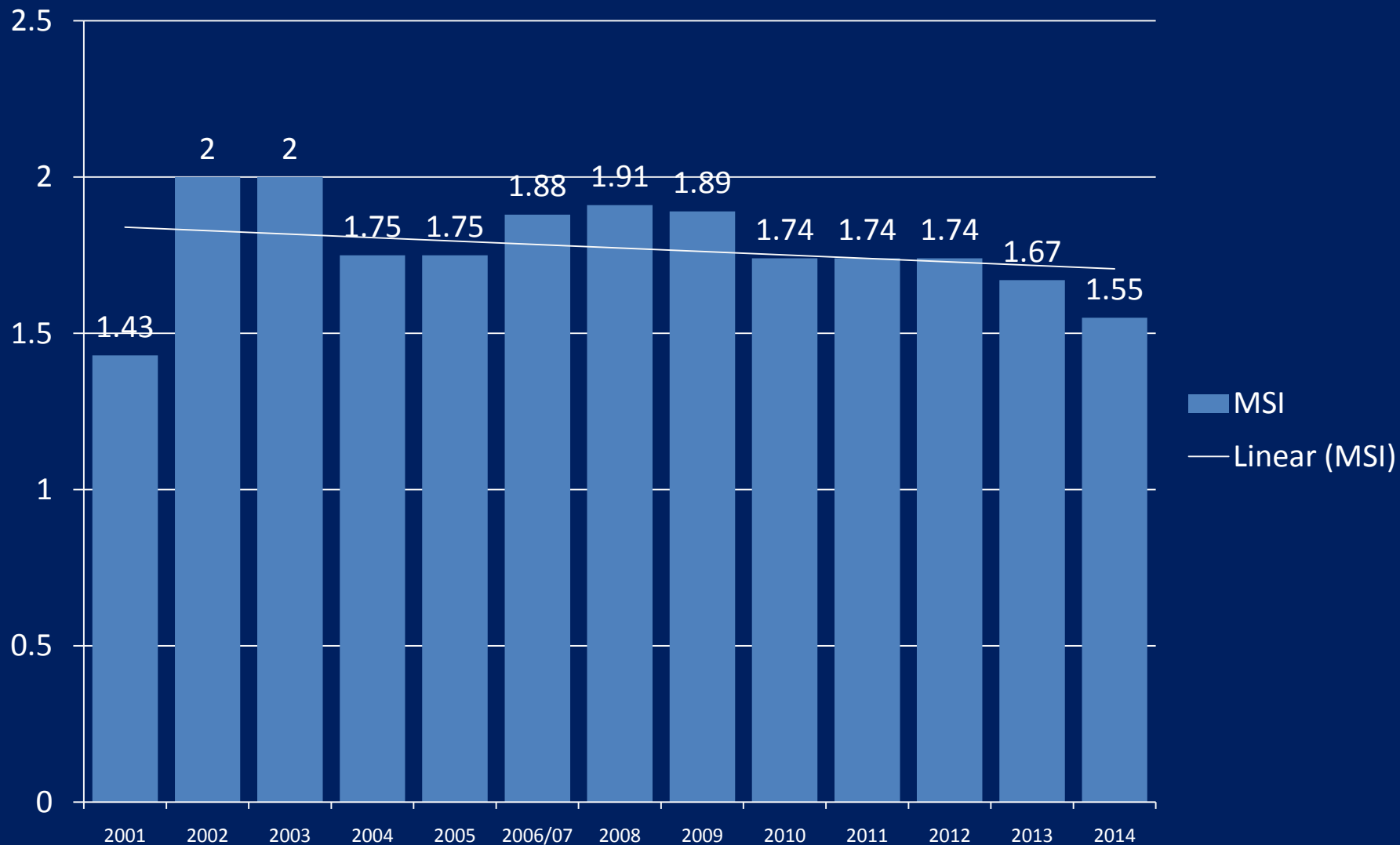
Posle 13 godina moguće je snimiti razvojne trendove i izvući zaključke

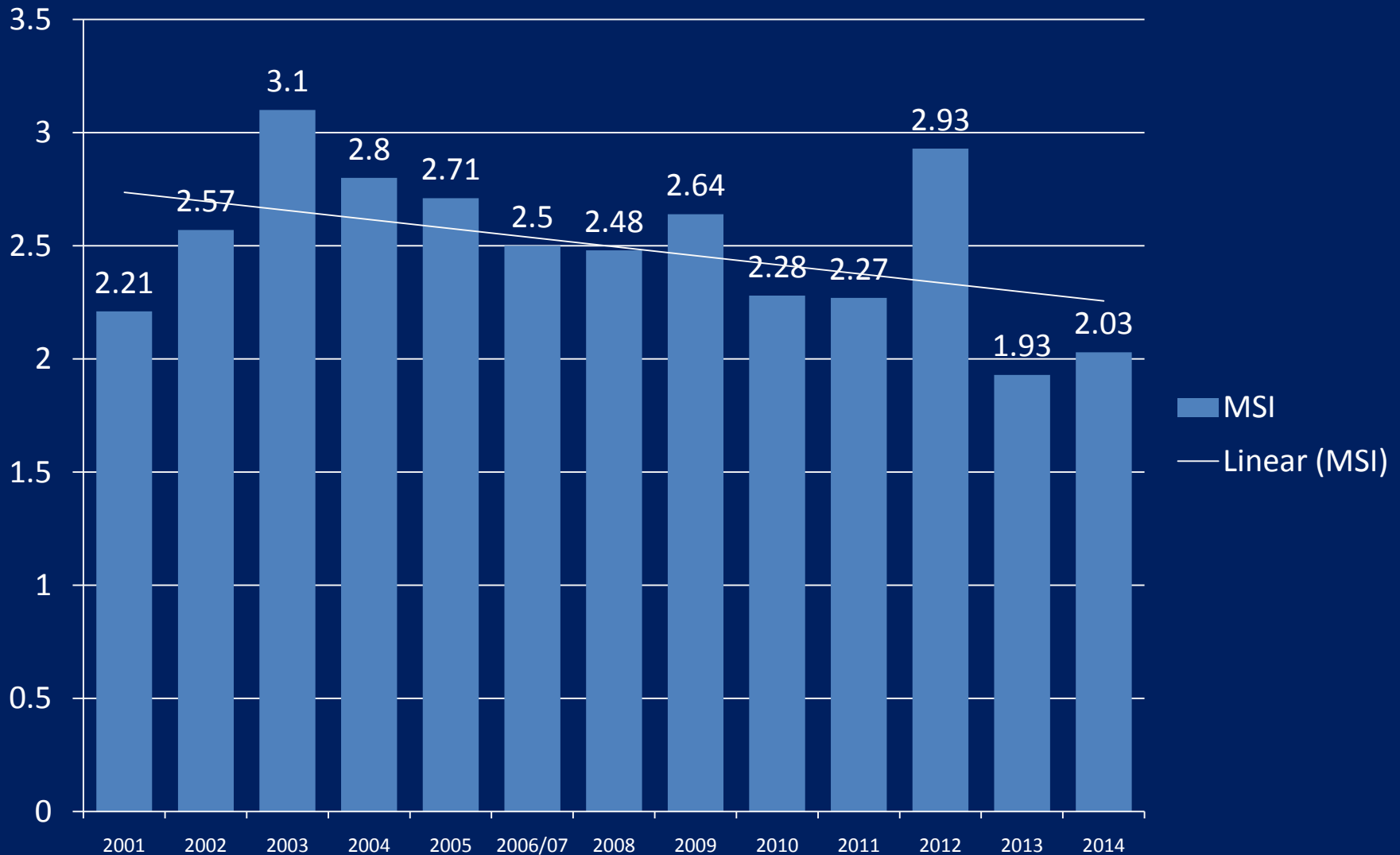
Cilj 1 - Sloboda govora

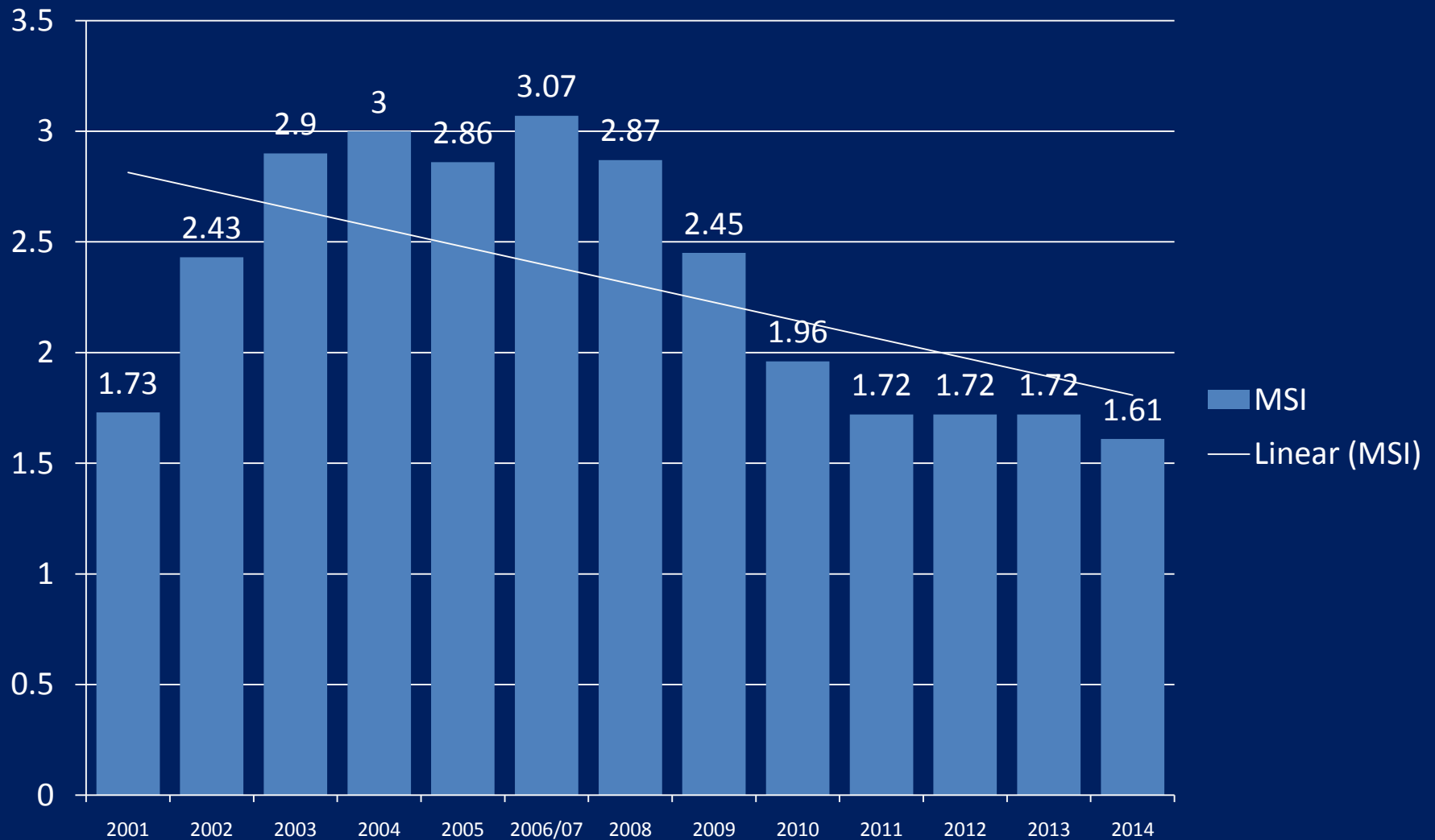
Cilj 2 - Profesionalno novinarstvo

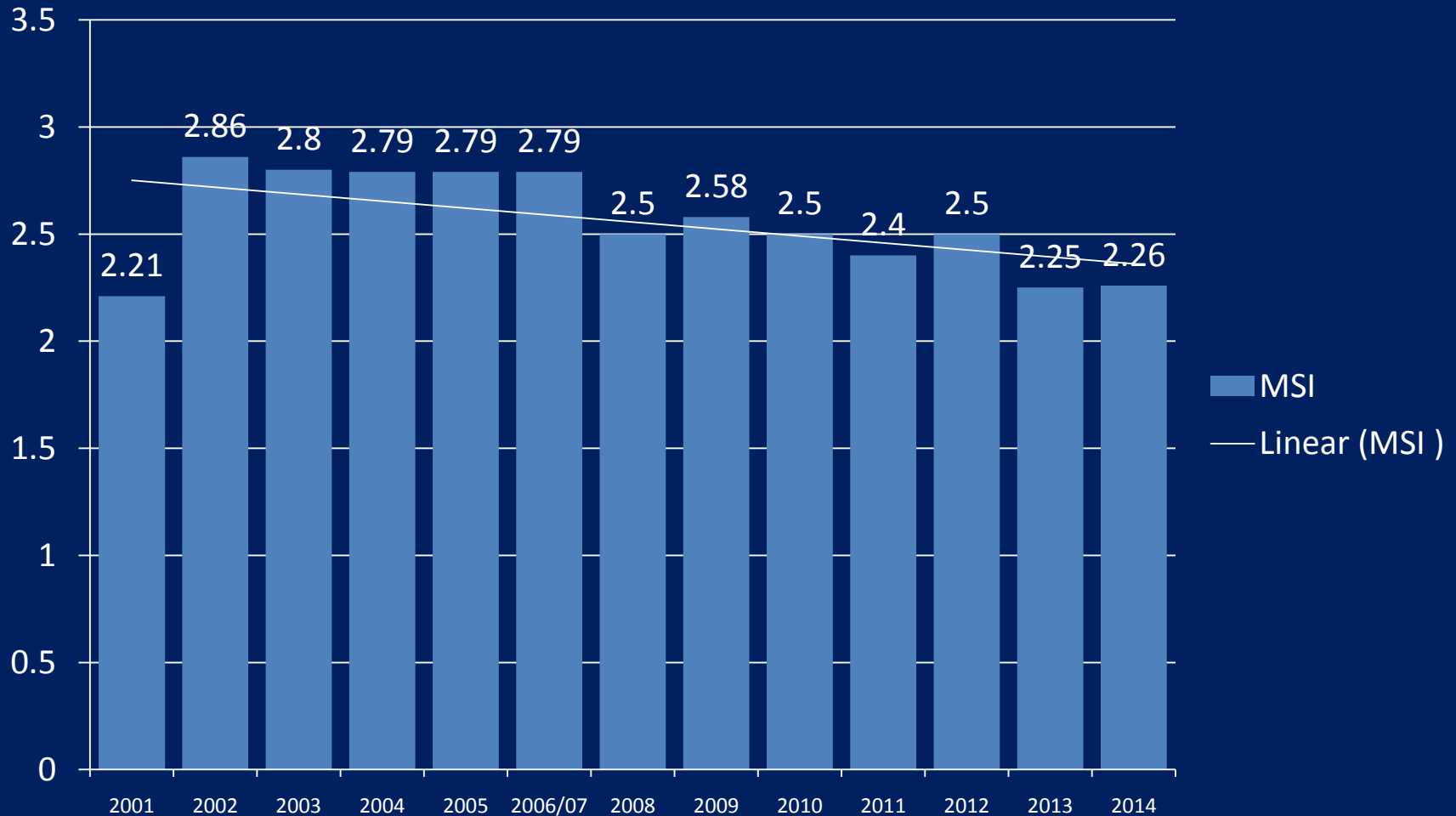
Cilj 3 - Dostupnost informacija

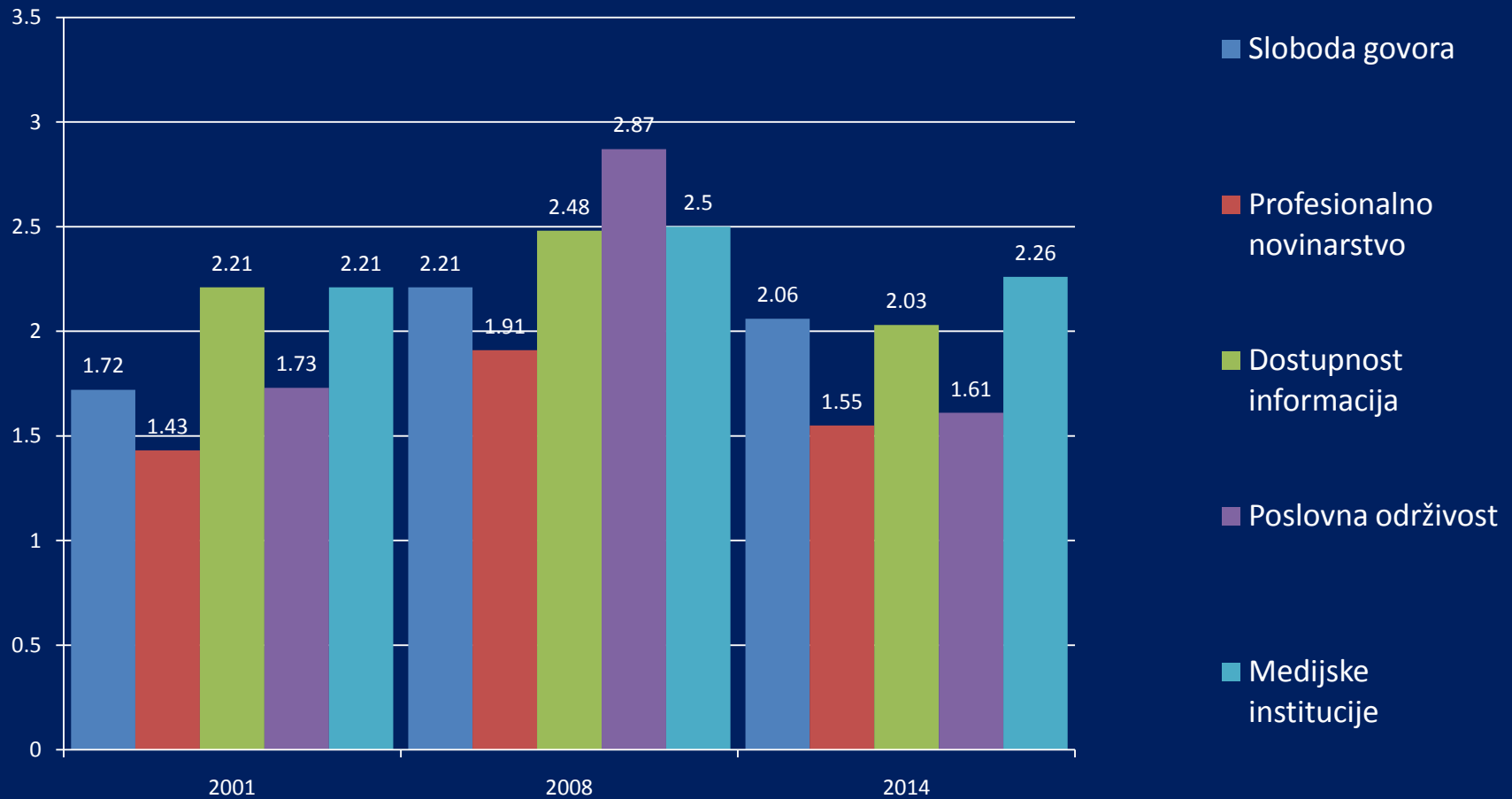
Cilj 4 - Poslovna održivost

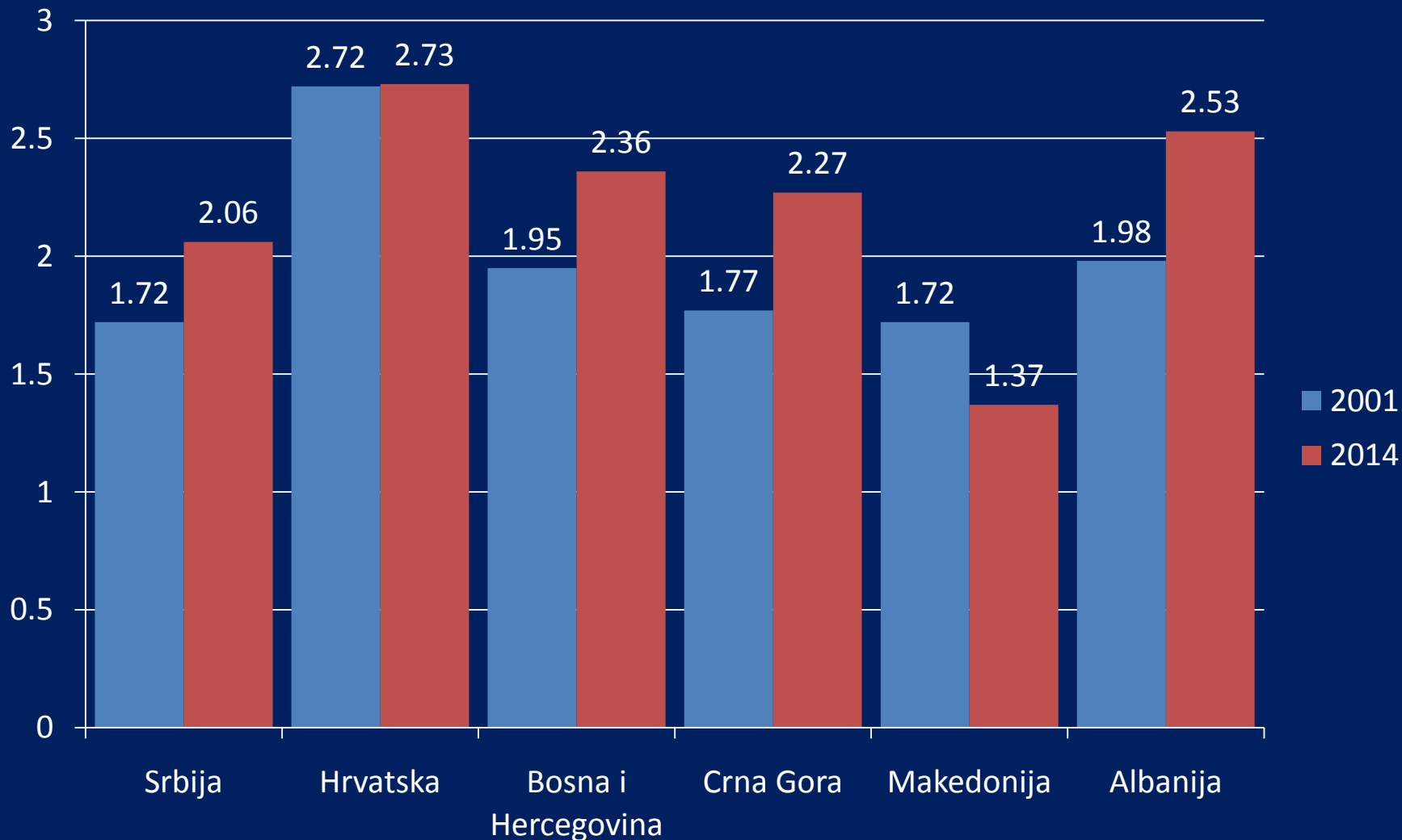
Cilj 5 - Medijske institucije

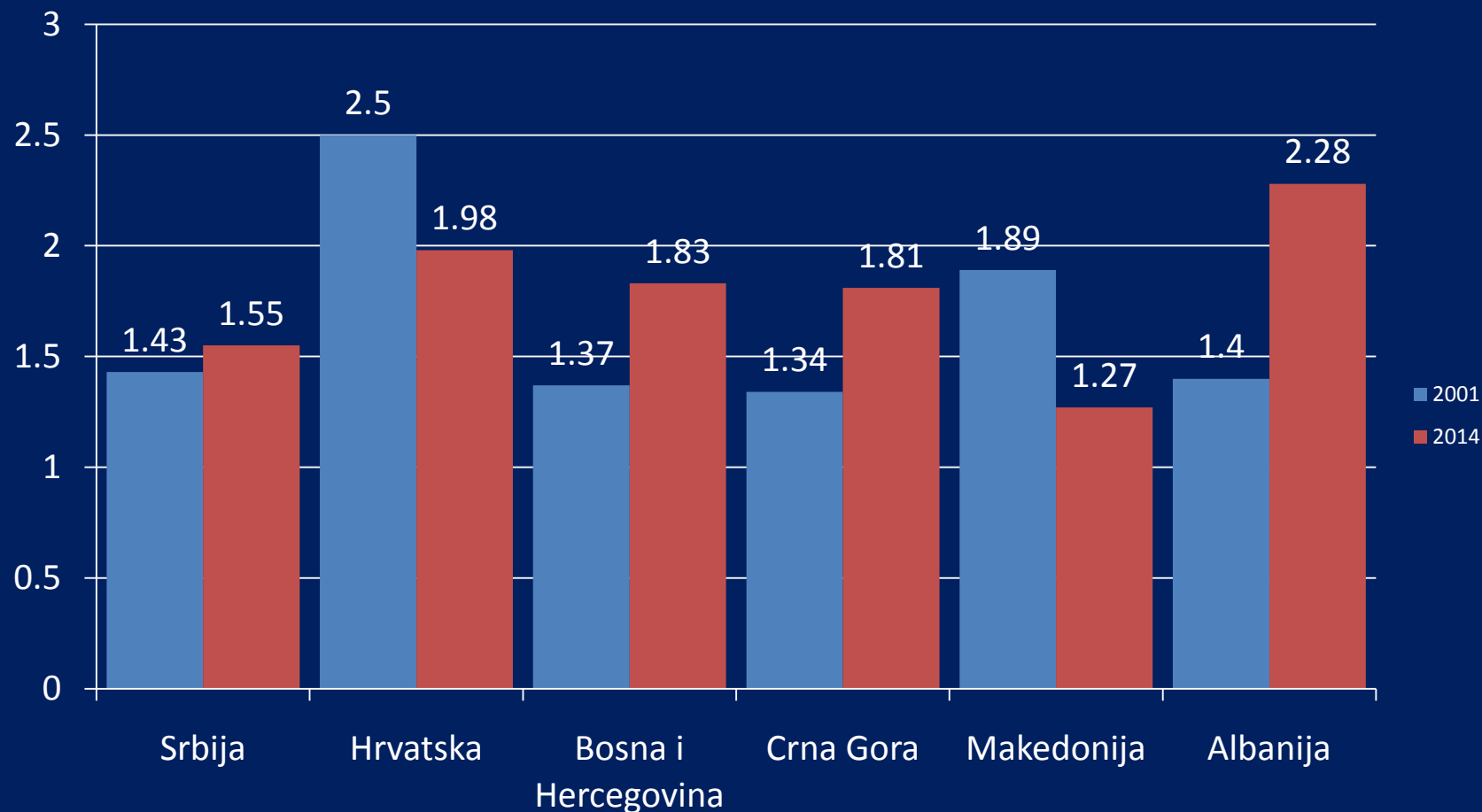
Kretanje 5 ciljeva medijskog sistema

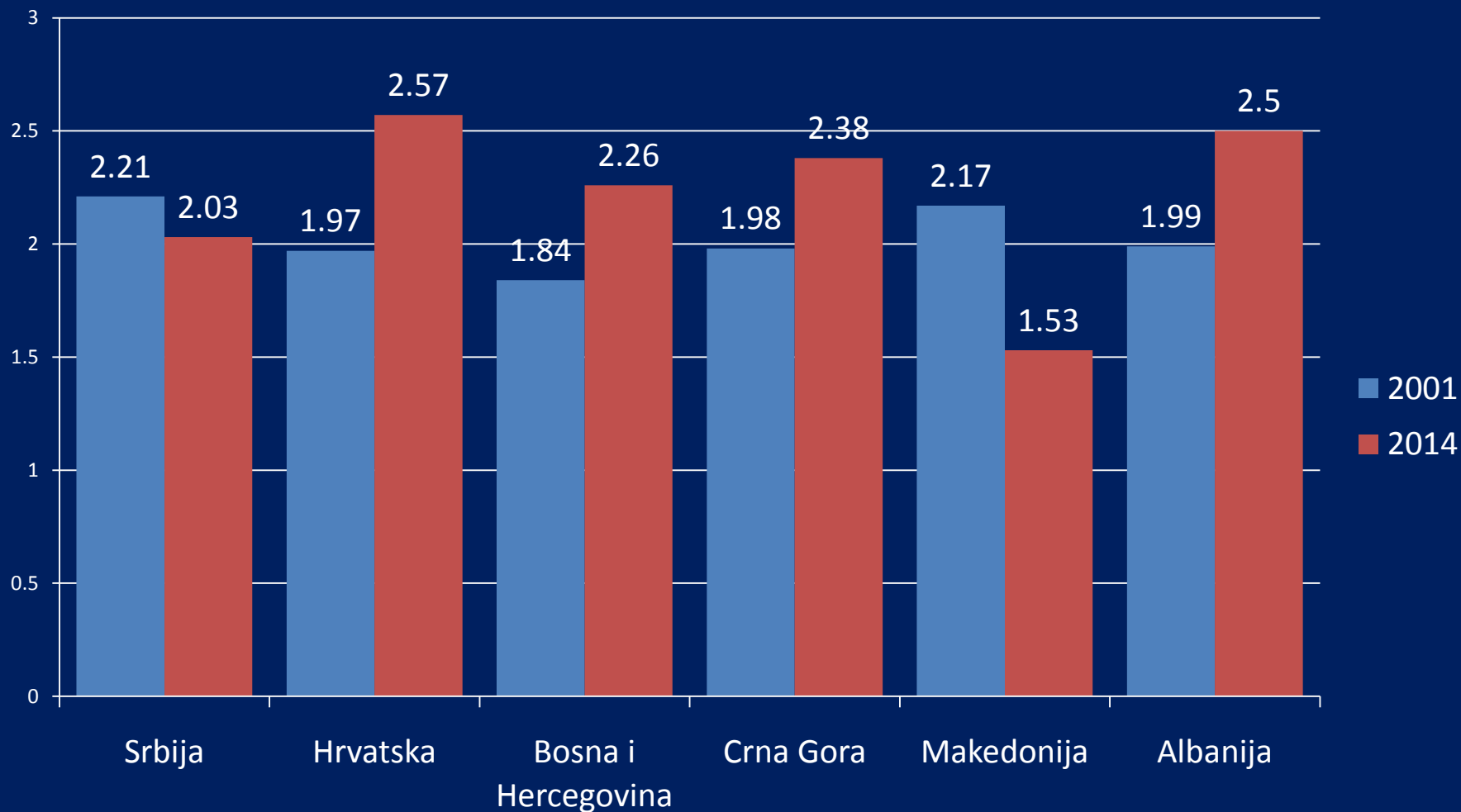
Cilj 1 – Sloboda govora

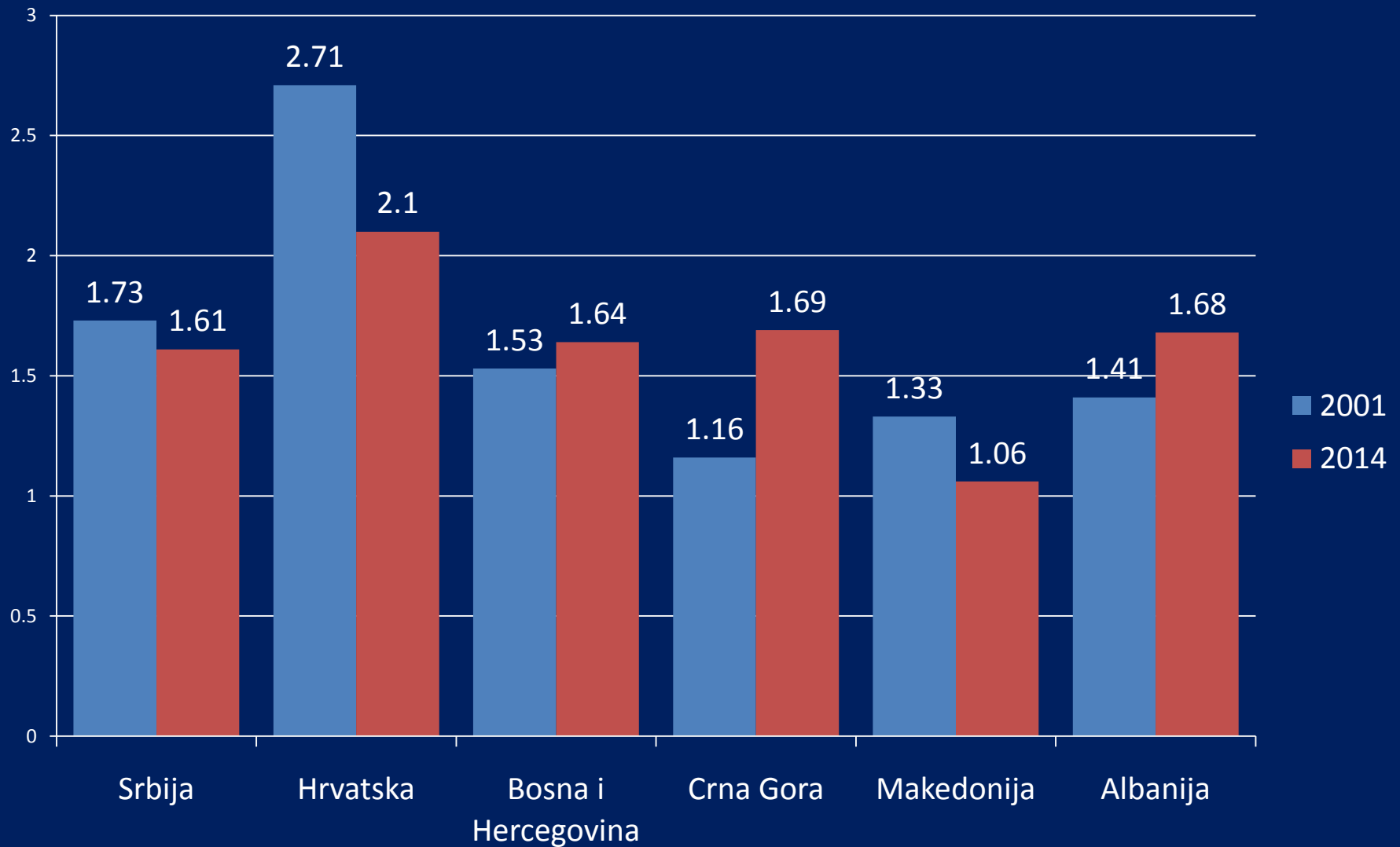
Cilj 2 - Profesionalno novinarstvo

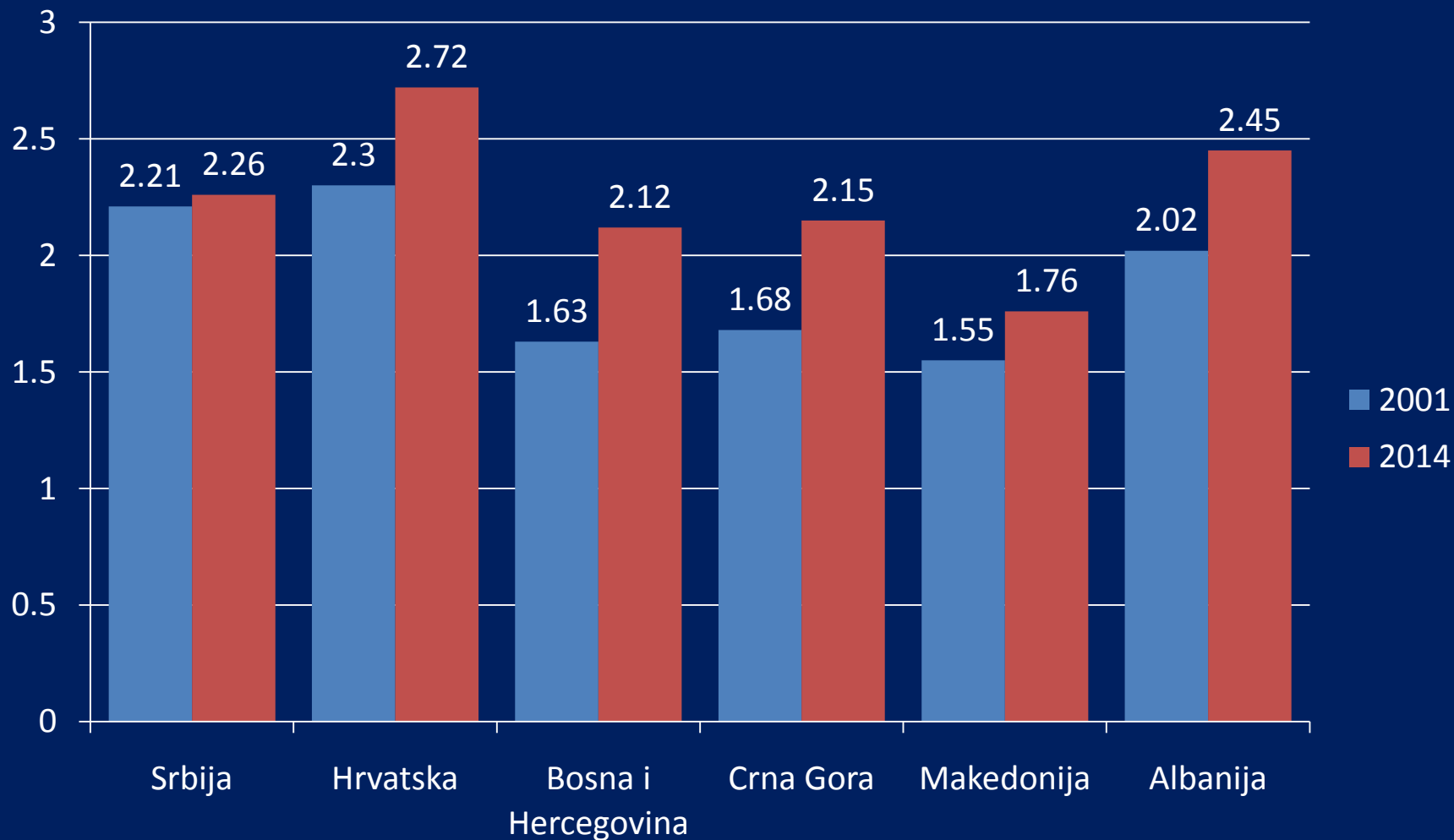
Cilj 3 - Pluralnost izvora

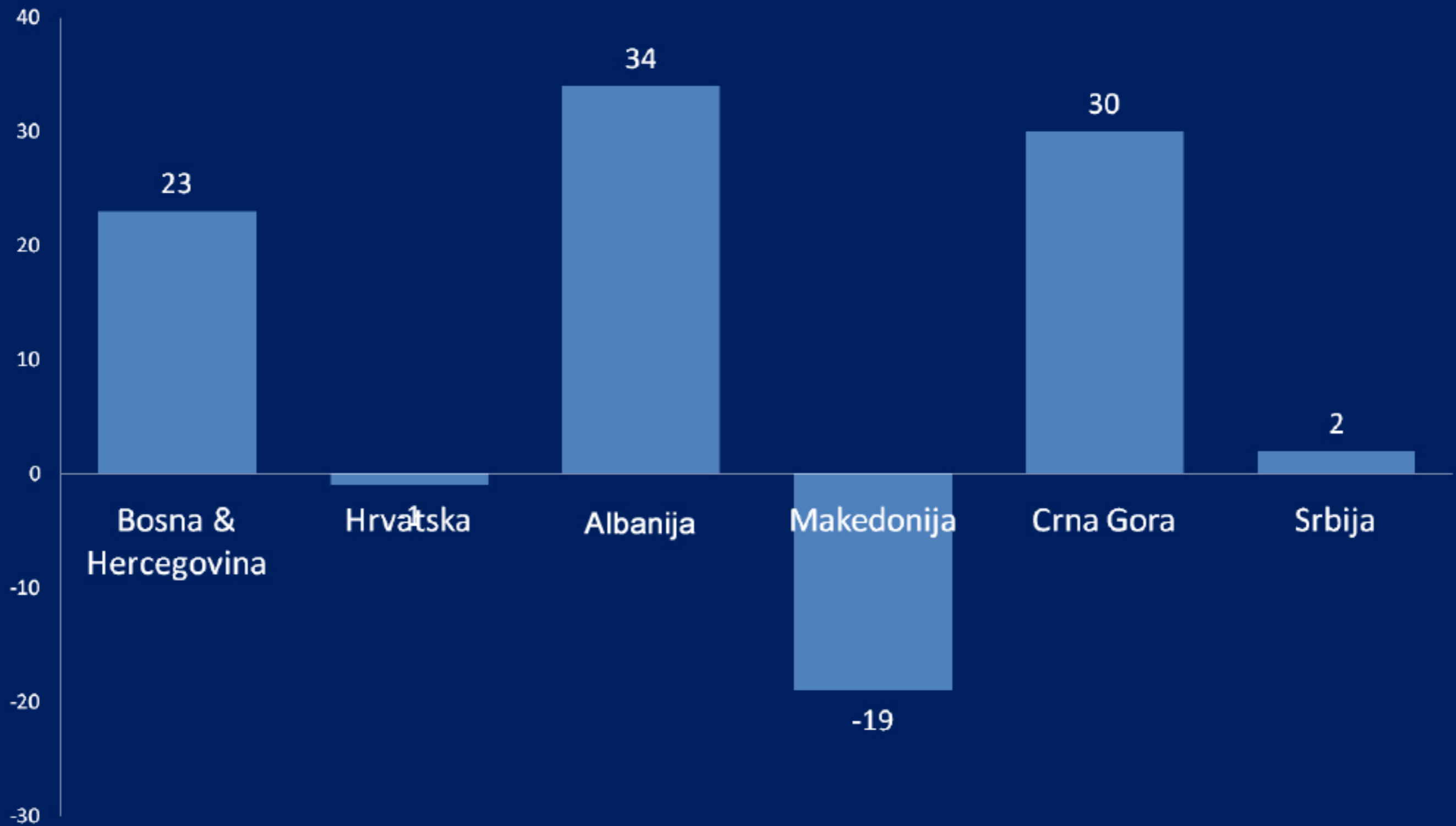
Cilj 4 - Poslovanje medija

Cilj 5 - Medijske institucije

Stope rasta 2001 - 2013

Dugoročni trendovi

- Period 2001 – 2014 izgubljen je u razvojnog smislu za srpske medije jer ga obeležava stagnacija u gotovo svim pokazateljima održivosti.
- Ozbiljan uzlazni razvojni period trajao je posle 2000 samo prve tri godine, što se poklopilo sa naporima tadašnje države da demokratizuje medijski prostor. Posle 2003 usledila je višegodišnja stagnacija, i permanentno pogoršavanje posle 2008 godine.
- Godinu 2014 Srpski mediji dočekali su u gotovo istom medijskom okruženju kakav je bio 2000 godine – izgubljeno je 14 godina.
- Od 2001 sloboda govora i profesionalno novinarstvo su marginalno poboljšani i danas u regionu jedino je Makedonija iza Srbije
- Profesionalno novinarstvo stagniralo je sa jasnom tendencijom pogoršanja
- Dostupnost informacija dugoročno je pogoršana posle 2003
- Poslovna održivost dramatično je pogoršana posle 2007 godine
- Rad medijskih institucija marginalno slabi u posmatranom periodu

Regionalna poređenja

- Regionalna poređenja pokazuju slične dugoročne tendencije u posmatranim zemljama regiona
- Po slobodi govora, profesionalnom novinarstvu i pluralnosti izvora samo Makedonija ima lošije rezultate od Srbije u poslednjih 14 godina
- Po ekonomskom poslovanju Srbija je bolja od Makedonije, slabija od Hrvatske, a približno u ravni sa Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Albanijom.
- Po delovanju medijskih institucija Srbija je bolja od Makedonije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore.

<http://www.irex.org/project/media-sustainability-index-msi>

<http://www.irex.org/project/media-sustainability-index-msi-europe-eurasia>

<http://www.irex.org/resource/serbia-media-sustainability-index-msi>

Kontakt:

goran.cetinic@gmail.com